

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at fastlægge de overordnede rammer for en permanent og landsdækkende ordning med konfliktråd i straffesager.

Der har været forsøgsordninger med konfliktråd siden 1994, og senest er ordningen med konfliktråd i Københavns Vestegns samt Midt- og Vestsjællands politikredse forlænget som led i flerårsaftalen for politi og anklagemyndighed for 2007-2010.

I konfliktråd får den forurettede og gerningsmanden til en strafbar handling som et supplement til sædvanlig strafforfølgning mulighed for at møde hinanden under en neutral mægleres tilstedeværelse for at tale om den strafbare handling. Mæglerens opgave er at fungere som mødeleder og stå for mødets struktur og rammer og sørge for, at »spillereglerne« for konfliktråd bliver overholdt, herunder navnlig at parterne lytter og taler til hinanden på en ordentlig måde. Mægleren skal ikke træffe nogen form for afgørelse i sagen.

Konfliktråd giver den forurettede mulighed for at komme til orde over for gerningsmanden og give udtryk for, hvordan vedkommende har oplevet den strafbare handling, og hvilke konsekvenser handlingen har haft. Konfliktråd kan således medvirke til, at forurettede får bearbejdet den vrede og angst, som den kriminelle handling kan have medført, og være med til at give forurettede en følelse af større trykthed i hverdagen.

Konfliktråd giver samtidig gerningsmanden mulighed for at se og forholde sig til de menneskelige følger af den strafbare handling og for i direkte kontakt med den forurettede at påtage sig ansvar for handlingen. Konfliktråd kan dermed medvirke til at øge gerningsmandens ansvarlighed og dermed til, at han eller hun undlader at begå ny kriminalitet.

Med lovforslaget foreslås det, at den gældende ordning med konfliktråd i to politikredse afløses af en landsdækkende ordning med konfliktråd i straffesager, og der foreslås en ny særlig lov om konfliktråd, der fastlægger de overordnede rammer for en sådan ordning.

Den foreslåede lov om konfliktråd indeholder regler om, at deltagelse i konfliktråd sker på grundlag af samtykke og således er frivilligt for både for gerningsmand og forurettede, og at gerningsmanden i det væsentlige skal have tilstået det strafbare forhold. Den foreslåede lov indeholder desuden bl.a. regler om mæglerens funktion under konfliktrådet, herunder om muligheden for at afbryde mæglingen og om mæglerens tavshedspligt. Endvidere foreslås det, at konfliktrådsbehandling ligesom i dag skal være et supplement til en sædvanlig straffesag og således ikke træde i ste-

det for straf eller andre retsfølger af den strafbare handling.

Med lovforslaget er det endvidere forudsat, at den retspraksis, der har udviklet sig i tilknytning til forsøgsordningen med konfliktråd, videreføres, således at gerningsmandens deltagelse i konfliktråd efter retens konkrete vurdering indgår som en formildende omstændighed i forbindelse med straffastsættelsen.

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1501/2008 om konfliktråd fra Udvalget om konfliktråd (herefter betænkningen) og svarer i vidt omfang til udvalgets lovudkast. Hvis lovforslaget vedtages, vil den landsdækkende konfliktrådsordning som udgangspunkt blive tillrettelagt i overensstemmelse med udvalgets overvejelser og anbefalinger.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Forsøgsordninger med konfliktråd i Danmark

2.1.1. Forsøgsordningen med konfliktråd 1994-1996

Den første forsøgsordning med konfliktråd blev iværksat i 1994 som et led i indsatsen mod vold. Det fremgår således af forarbejderne til lov nr. 366 af 18. maj 1994 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og offererstatningsloven (Bekæmpelse af vold), at der vil blive etableret en forsøgsordning med konfliktråd. Der blev oprettet konfliktråd i Holstebro, Sønderborg, Svendborg og to i København, og der blev afholdt konfliktråd i perioden februar 1995 til februar 1996. I hvert konfliktråd blev der udpeget 1-2 kontaktpersoner hos henholdsvis politiet og kommunen og et antal mæglere. Ordningen blev etableret under Det Kriminalpræventive Råds sekretariat med en central projektleder og etablering af en koordinationsgruppe.

Formålet med forsøgsordningen var bl.a. at undersøge, om det var muligt at opstille et supplement til det eksisterende straffesystem ved at lade forurettede og gerningsmand møde hinanden og tale om kriminaliteten under en mægleres tilstedeværelse. Hensigten var primært at give gerningsmanden større ansvarlighed med hensyn til sine handlinger for på den måde at modvirke senere kriminalitet. Samtidig skulle mæglingen også løse op for forurettedes frustrationer og angst og herved medvirke til at give forurettede større trykthed i dagligdagen.

Forsøgsordningen omfattede først og fremmest sager om værtshusvold, vold mod særligt udsatte grupper (herunder taxachauffører og sagsbehandlere) og gadevold. Der kunne dog også mægles ved anden angstfremkaldende eller krænkende kriminalitet som